

Оліх Світлана Василівна

Начальник відділу надходжень та видатків Управління державної казначейської служби України у Волочиському районі Хмельницької області

СУТЬ ТА ДОЦІЛЬНІСТЬ ВЕДЕННЯ ЄДИНОГО РЕЄСТРУ РОЗПОРЯДНИКІВ ТА ОДЕРЖУВАЧІВ БЮДЖЕТНИХ КОШТІВ

В сучасних умовах в бюджетному процесі важлива роль належить системі виконання місцевих бюджетів, яка, окрім акумулювання доходів і здійснення видатків, має забезпечувати ефективне управління бюджетними ресурсами, прозорість фінансових операцій, аналіз і надання інформації про стан бюджету, а також запобігати нецільовому використанню коштів [1]. З цією метою, одним із центральних органів виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України для реалізації державної політики у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів є Державна казначейська служба України [2]. У своїй діяльності Державна казначейська служба України взаємодіє з органами законодавчої і виконавчої влади, національним і комерційними банками України, іншими учасниками бюджетного процесу та фінансовими інституціями.

Процес казначейського обслуговування місцевих бюджетів включає багато етапів починаючи з контролю за плановими показниками і закінчується складанням звітності після проведення платежу. Однак, одним із найперших етапів в процесі казначейського обслуговування розпорядників та одержувачів коштів місцевих бюджетів в системі казначейства є формування Єдиного реєстру розпорядників та одержувачів бюджетних коштів.

Єдиний реєстр дозволяє сформувати перелік усіх розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів. Згідно зі статтею 10 Бюджетного кодексу Єдиний реєстр складається та ведеться органами ДКСУ на основі відомчої класифікації видатків та кредитування бюджету [3]. До бази даних Єдиного реєстру в автоматизованому режимі вноситься інформація на підставі реєстраційних карток та довідки про включення до Єдиного державного

реєстру підприємств та організацій України. Це дає можливість отримання органами казначейства в режимі реального часу повної та всеосяжної інформації про усіх учасників бюджетного процесу, які утримуються за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Динаміку кількості установ та організацій, які фінансуються із місцевих бюджетів та які включені до Єдиного реєстру розпорядників і одержувачів бюджетних коштів в цілому по Україні за останні 4 роки з 2017 р. по 2019 р. відображено у таблиці 1.

Таблиця 1

Кількість установ та організацій які фінансуються з місцевих бюджетів та включені до Єдиного реєстру розпорядників та одержувачів бюджетних коштів за 2015–2019 рр.

Роки	Кількість установ (організацій)		Разом
	Розпорядники	Одержувачі	
2015	41 821	17 926	59 747
2016	42 150	20 145	62 295
2017	41 984	20 504	62 488
2018	38 745	20 679	59 424
2019	36 821	22 776	59 597

Примітка. Складено на основі даних органів Державної казначейської служби України.

Кількість розпорядників і одержувачів коштів місцевих бюджетів включених до Єдиного реєстру розпорядників та одержувачів бюджетних коштів бюджетних коштів на початок 2015 року становила майже 59 747 установ та організацій, з яких 41 821 розпорядники бюджетних коштів та 17 926 одержувачі бюджетних коштів (див. табл. 1). У 2016 р. кількість розпорядників бюджетних коштів що отримують фінансування із місцевих бюджетів зросла на 329 установ, а в усіх наступних роках з кожним роком знижується. Це можна певною мірою пояснити початком реформи децентралізації у 2015 р., в результаті чого територіальні громади почали добровільно об'єднуватись. Тому відповідно і

кількість розпорядників коштів у цих громадах зменшилась. Нотомість кількість одержувачів коштів місцевих бюджетів впродовж 2015-2019 рр. з кожним роком зростає.

Слідуючим етапом казначейського обслуговування місцевих бюджетів є формування мережі розпорядників та одержувачів бюджетних коштів. Головні розпорядники до початку бюджетного періоду визначають мережу за територіями із зазначенням статусу кожної установи, яка обслуговується у відповідному органі Казначейства. Порядок формування Єдиного реєстру мережі розпорядників та одержувачів бюджетних коштів затверджено наказом Міністерства фінансів України від 22.12.2011 р. №1691 [4]. Відповідальні виконавці бюджетних програм визначають мережу і подають її головному розпоряднику для зведення мережі по головному розпоряднику. Розпорядник (одержувач) бюджетних коштів не може бути включений одночасно до мережі головного розпорядника та розпорядника нижчого рівня за однією бюджетною програмою. Проте відзначимо, що передумовою для включення до мережі будь-якого розпорядника чи одержувача коштів має бути включення його до Єдиного реєстру розпорядників та одержувачів бюджетних коштів.

Головні розпорядники коштів місцевих бюджетів правильно сформовавши та згрупувавши відповідно до законодавства інформацію щодо розпорядників нижчого рівня, які у своїй діяльності підпорядковані їм та/або діяльність яких координується ним, а також отримують від них бюджетні асигнування, та одержувачів коштів створюють передумови подальшого якісного та безперебійного обслуговування місцевих бюджетів за видатками органами казначейства.

Отже, підсумовуючи відзначимо, що ведення органами Державної казначейської служби України Єдиного реєстру розпорядників та одержувачів бюджетних коштів дає можливість їм мати постійний доступ до повної та всеосяжної інформації про усіх учасників бюджетного процесу, які утримуються за рахунок бюджетних коштів, зокрема й за рахунок коштів місцевих бюджетів.

Список використаних джерел:

1. Русін В. М. Переваги та недоліки казначейського обслуговування місцевих бюджетів *Світ фінансів*. Світ фінансів. 2013. Вип.4. С. 105–115.
2. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.04.2015 р. № 215. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF>.
3. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08.07.2010 р. № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.
4. Порядок формування Єдиного реєстру мережі розпорядників та одержувачів бюджетних коштів : Затв. наказом Міністерства фінансів України від 22.12.2011 р. №1691. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0033-12>.

Опара Ярина Володимирівна

*Головний державний інспектор з правових питань
Тернопільського управління ГУ ДПС у Тернопільській області*

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ЗНАЧЕННЯ ПОДАТКУ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ В СИСТЕМІ ПОДАТКІВ

Оподаткування доходів фізичних осіб є найважливішим інструментом державного регулювання доходів фізичних осіб. Це також найдавніша форма податкових взаємовідносин між державою та її громадянами. Рівень оподаткування доходів фізичних осіб безпосередньо впливає на реальні особисті доходи значної частини населення, особливо тих, хто отримує основні доходи у вигляді заробітної плати. Це потребує зваженого підходу до стягнення податку. Система оподаткування доходів фізичних осіб також забезпечує фінансові ресурси держави, виступає головним знаряддям реалізації її економічної концепції.

Особливу увагу дослідженню суті системи оподаткування доходів фізичних осіб присвятили Д. Боголепов, П. П. Гензель, О. О. Ісаєв,